

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๒๗๓๕๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอรื้อหรือการจัดทำสัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน สำหรับการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้า
จากพลังงานแสงอาทิตย์

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

อ้างถึง หนังสือบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ ปณท กม.(ธม)/๘๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ และ ด่วนที่สุด
ที่ ปณท กม.(ธม)/๒๕๐ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) แจ้งว่า ปณท ได้ดำเนินโครงการ
เพื่อลดค่าใช้จ่ายสำหรับการใช้ไฟฟ้า (ค่าสาธารณูปโภค) โดย ปณท เป็นเจ้าของพื้นที่หลังคาบนอาคาร
สำหรับการติดตั้งระบบการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยเชิญชวนเอกชนคู่สัญญาเป็นผู้ลงทุน
ค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง รวมถึงการดำเนินการ การจัดหาเงินลงทุน การสำรวจ การออกแบบ การติดตั้ง
และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ทั้งระบบตลอดอายุโครงการ และกรรมสิทธิ์ระบบเป็นของเอกชนคู่สัญญา
ซึ่งภายหลังครบกำหนดตามสัญญา กรรมสิทธิ์ระบบจะตกเป็นของ ปณท โดย ปณท จะชำระค่าไฟฟ้า
ที่ผลิตจากพลังงานแสงอาทิตย์ดังกล่าว (โดยอัตราค่าไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานแสงอาทิตย์จะต่ำกว่า
อัตราค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง/การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค) ตามปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่ ปณท ได้ใช้งานจริง
และ ปณท จะไม่มีการนำไฟฟ้าที่ผลิตได้ดังกล่าวไปจำหน่ายหารายได้แต่อย่างใด ปณท จึงขอหารือดังนี้

๑. การดำเนินโครงการดังกล่าวถือเป็นการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุ ตามนิยาม
นัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับ
ของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติฯ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ อย่างไร

๒. หากกรณีไม่ถือเป็นการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุ ตามพระราชบัญญัติฯ ข้างต้น
จะถือว่า กรณีการดำเนินการดังกล่าวนี้อยู่ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของทางราชการ
ที่เกี่ยวข้องฉบับใด หรือไม่
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔
บัญญัตินิยามคำว่า “การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า
แลกเปลี่ยน หรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กล่าวคือ การซื้อ หมายความว่า การซื้อพัสดุทุกชนิด
ทั้งที่มีการติดตั้ง ทดลอง และบริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ แต่ไม่รวมถึงการจัดหาพัสดุในลักษณะการจ้าง

“พัสดุ”

“พัสดุ” หมายความว่า สินค้า งานบริการ งานก่อสร้าง งานจ้างที่ปรึกษา และงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง รวมทั้งการดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และ “เงินงบประมาณ” หมายความว่า เงินงบประมาณ ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ เงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีให้ไม่ต้องนำส่งคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง เงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย และเงิน ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือผลประโยชน์อื่นใด ที่ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายหรือที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเรียกเก็บตามกฎหมาย และให้หมายความรวมถึงเงินกู้ เงินช่วยเหลือ และเงินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) ได้ดำเนินโครงการเพื่อลดค่าใช้จ่ายสำหรับการใช้ไฟฟ้า (ค่าสาธารณูปโภค) โดย ปณท เป็นเจ้าของพื้นที่หลังคาบนอาคาร สำหรับการติดตั้งระบบการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยเชิญชวนเอกชนคู่สัญญาเป็นผู้ลงทุนค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง รวมถึงการดำเนินการ การจัดหาเงินลงทุน การสำรวจ การออกแบบ การติดตั้ง และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ทั้งระบบตลอดอายุโครงการ และกรรมสิทธิ์ระบบ เป็นของเอกชนคู่สัญญา ซึ่งภายหลังครบกำหนดตามสัญญา กรรมสิทธิ์ระบบจะตกเป็นของ ปณท โดยผู้ยื่นข้อเสนอ ต้องเสนอผลตอบแทนรายเดือนในรูปของร้อยละส่วนลดอัตราค่าไฟฟ้าต่อหน่วยที่ผลิตได้จาก Solar cell System เมื่อเทียบกับอัตราค่าไฟฟ้าที่การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเรียกเก็บ โดยคำนวณจากค่าไฟฟ้าสุทธิ หารด้วยจำนวนหน่วย ซึ่งปณท จะชำระค่าไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานแสงอาทิตย์ดังกล่าว (โดยอัตราค่าไฟฟ้า ที่ผลิตจากพลังงานแสงอาทิตย์จะต่ำกว่าอัตราค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง/การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค) ตามปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่ ปณท ได้ใช้งานจริง และ ปณท จะไม่มีการนำไฟฟ้าที่ผลิตได้ดังกล่าวไปจำหน่าย หารายได้แต่อย่างใด ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเงื่อนไขข้างต้นแล้วเห็นว่า กรณีที่หน่วยงานของรัฐร่วมมือ กับภาคเอกชนเพื่อจัดทำโครงการติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา โดยมีลักษณะ ให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ตั้งแต่ต้น กรณีดังกล่าวจึงมิใช่การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุ ตามนิยามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ ประกอบกับการที่หน่วยงานของรัฐร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อจัดทำโครงการติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์โดยเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบ จัดหาเงินทุน สำรวจ ออกแบบ ติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ทั้งระบบตลอดอายุโครงการเป็นกรณีความร่วมมือกับเอกชนในการจัดการพลังงาน และถือว่าเป็นค่าสาธารณูปโภคตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๙ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการ จัดหาพัสดุที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการจัดประชุม ของหน่วยงานของรัฐ ตารางที่ ๒ ลำดับที่ ๑๒ กรณีจึงไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ และระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการวินิจฉัยมีข้อสังเกตดังนี้

๑. กรณีการใช้ทรัพย์สิน การที่หน่วยงานของรัฐจะนำทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐ ไปใช้ประโยชน์หรือแสวงหารายได้อันเนื่องมาจากการลงทุน โดยหน่วยงานของรัฐมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐ ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมาย ว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย
๒. กรณีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตกระแสไฟฟ้าหรือการใช้ไฟฟ้า มีกฎหมาย ที่บังคับใช้เป็นการเฉพาะ หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

๓. กรณีการจัดทำสัญญาหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ซึ่งการทำสัญญาดังกล่าว อาจจะมีปัญหาทางกฎหมายหรือเสียเปรียบหรือไม่รัดกุม ก็ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุด พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กุลยา ทัศนคติพิน

(นางสาวกุลยา ทัศนคติพิน)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ
ฝ่ายเลขานุการ
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๙
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th